

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

ОСНОВИ НАУКОВО-АНАЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Методичні рекомендації
до виконання курсової роботи
для здобувачів вищої освіти спеціальності 073 Менеджмент
освітньої програми «Менеджмент організації і
адміністрування» першого (бакалаврського) рівня

Укладачі: підписано КЕП.

серійний номер 248197DDFAB977E5040000001D0EBF0043CB1B04 д.е.н., проф. Мартиненко М. В.

к.е.н., доц. Литовченко І. В.

Відповідальний за випуск: д. е. н., проф. Ястремська О. М.

Харків

ХНЕУ імені С. Кузнеця

2024 рік

УДК 001.891 (07)

О-75

Укладачі М.В. Мартиненко

І. В. Литовченко

Затверджено на засіданні кафедри менеджменту, логістики та інновацій.

Протокол № 10 від 15.01.2024 р.

Самостійне електронне текстове мережеве видання

Основи науково-аналітичних досліджень [Електронний ресурс] : методичні рекомендації до виконання курсової роботи для здобувачів вищої освіти спеціальності 073 "Менеджмент" освітньої програми «Менеджмент організації і адміністрування» першого (бакалаврського) рівня / уклад. М.В. Мартиненко, І.В. Литовченко. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2024. – 28 с.

Подано методичні рекомендації до виконання курсової роботи. Уміщено завдання із метою розвитку професійних компетентностей, якими має володіти здобувач після вивчення дисципліни.

Рекомендовано для здобувачів вищої освіти спеціальності 073 Менеджмент освітньої програми «Менеджмент організації і адміністрування» першого (бакалаврського) рівня.

УДК 001.891 (07)

© Харківський національний економічний
Університет Імені Семена Кузнеця, 2024

Вступ

Мета виконання курсової роботи з навчальної дисципліни «Основи науково-аналітичних досліджень» полягає в закріпленні теоретичних знань, які студент отримав на лекційних заняттях і під час самостійного вивчення матеріалу. Крім того, вона спрямована на розвиток умінь через участь у груповій роботі з визначених питань. Основною задачею є освоєння основ написання наукових текстів та формування науково-обґрунтованих висновків і рекомендацій.

Виконання курсової роботи сприяє формуванню у здобувачів практичних навичок і професійних компетентностей щодо планування науково-аналітичного дослідження, збирання даних та їх обробки, а також формулювання науково-обґрунтованих висновків за результатами дослідження.

Основні завдання вивчення дисципліни:

формування навичок застосування методології та методики наукових досліджень;

вміння організувати і проводити наукові дослідження;

здатність оформлювати та представляти результати науково-дослідницьких процесів у сфері менеджменту.

Результатом виконання курсової роботи є підготовлений здобувачами звіт і презентація. До оформлення курсової роботи висуваються певні вимоги, які наведено нижче у відповідному розділі методичних рекомендацій і які є обов'язковими для дотримання.

На ПНС є спеціально створений курс для курсових робіт, куди прикріплюється виконана здобувачем курсова робота.

Захист курсової роботи відбувається у встановлені терміни перед комісією, склад якої заздалегідь затверджується на кафедрі. До складу комісії входять викладачі кафедри менеджменту, логістики та інновацій. Керівник виставляє рекомендовану оцінку, яка може бути скоригована комісією по результатах захисту.

Виконання курсової роботи зорієнтоване на формування у здобувачів таких компетентностей (табл.1):

Результати навчання та компетентності

Компетентності	Результати навчання
ЗК9. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.	РН3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.
ЗК10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.	
ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.	РН4. Демонструвати навички виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень.
ЗК10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.	
СК10. Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації.	РН6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.
ЗК9. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.	РН16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.
ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.	РН17. Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.
ЗК10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.	

1. Загальні положення

Курсова робота виступає як одна з форм організації освітнього процесу, спрямована на створення умов для максимальної реалізації творчих здібностей студентів. Її основною метою є поглиблення, узагальнення та закріплення знань, отриманих студентами під час навчання, а також їх практичне застосування.

Важливими складовими наукового дослідження в курсовій роботі є:

1. Практична значущість - дослідження повинно мати практичний вплив або вирішувати конкретні проблеми.
2. Комплексний системний підхід - використання всебічного та систематичного підходу при розв'язанні завдань дослідження.
3. Теоретичне використання передової методології та наукових розробок.
4. Присутність елементів творчості - здатність до новаторства та оригінального мислення.

Під час виконання своєї курсової роботи, студент повинен демонструвати не лише теоретичні знання та практичні навички у своєму фаху, але й проявляти вміння проводити науково-дослідницьку діяльність. Також важливо розвивати творче мислення та вміння ефективно вирішувати поточні завдання щодо наукових та прикладних аспектів дослідження.

Здобувач обирає тему курсової роботи з предмету "Основи науково-аналітичних досліджень" на початку семестру, при цьому керівник, при якому він зареєстрований для консультацій щодо написання роботи, повинен затвердити обрану тему. Виконання курсової роботи відбувається самостійно здобувачем під наглядом викладача в установлені кафедрою терміни. Здобувач повинен представити звіт перед своїм керівником, який, після аналізу виконаної роботи та дотримання індивідуального графіка, реєструє послідовність роботи здобувача над курсовою роботою. За виконану роботу "Відомість обліку успішності" вноситься відповідна оцінка.

Основу курсової роботи з навчальної дисципліни «Основи науково-аналітичних досліджень» складає науково-дослідницька теоретична

робота. Це інтелектуальне завдання, яке студент виконує самостійно, вивчаючи та досліджуючи конкретну тему. Робота має переважно теоретичний характер, доповнений елементами практичної важливості. Головна мета полягає в тому, щоб продемонструвати рівень кваліфікації студента і його здатність вирішувати конкретні науково-дослідницькі завдання.

2. Структура, зміст і обсяг курсової роботи

У процесі підготовки курсової роботи здобувачі розвивають широту мислення, вміння аналізувати, набувають навичок дослідної роботи, демонструють рівень своєї фахової підготовки.

Курсова робота має містити:

титульний аркуш;

зміст;

вступ;

основну частину (3 розділи, кожен розділ може вміщувати до 2 підрозділів, але це вирішується за узгодженням з керівником курсової роботи, поділ розділів на підрозділи не є обов'язковим);

висновки (кількість висновків має дорівнювати кількості завдань, що відображені у вступі);

список використаних джерел (не менше 30);

додатки (за необхідності).

Загальний обсяг роботи має складати близько 30-40 сторінок.

Титульна сторінка роботи повинна містити найменування закладу вищої освіти, в якому виконана курсова робота, та його підпорядкованість; назву кафедри; тему роботи; дані про автора роботи та керівника; місто, рік (див. додаток А).

Зміст подають на початку роботи, після титульного аркуша. Він містить найменування та номери початкових сторінок усіх розділів та підрозділів, а також вступу, висновків, списку використаних джерел, додатків. Назва кожного розділу має відображати сутність питань, що розкриваються. Треба слідувати за тим, щоб назви структурних

елементів курсової роботи у змісті збігалися з назвами цих елементів у тексті роботи.

У **вступі** (див. додаток Б) роботи розкривають сутність і стан наукової проблеми та її значущість, підстави і вихідні дані для розроблення теми, обґрунтування необхідності проведення дослідження. Шляхом критичного аналізу та порівняння з відомими відмінностями проблеми обґрунтовують актуальність і доцільність наукової роботи. Висвітлення актуальності не має бути багатослівним. Також послідовно розкривають мету, завдання, об'єкт, предмет, методи дослідження, отримані результати, за необхідності наводять їхню наукову новизну, практичне значення одержаних результатів.

Мета і завдання дослідження не можуть бути визначені відокремлено від предмета та об'єкта. Не слід формулювати мету як «Дослідження...», «Вивчення...», тому що ці слова вказують на засіб досягнення мети, а не на саму мету.

Об'єкт дослідження – процес або явище, що породжує проблемну ситуацію чи вимагає отримання більш детального знання.

Предметом є явище або процес, що знаходиться у межах об'єкта та яке розглядають як елемент, частину об'єкта дослідження, найбільш значущі властивості об'єкта, окремі його аспекти, сегменти чи взаємозв'язки, які підлягають вивченню.

Методи дослідження. Подають перелік використаних методів дослідження для досягнення поставленої в роботі мети. Перерахувати їх треба не відірвано від змісту роботи, а коротко та змістовно визначаючи, що саме досліджувалось тим чи іншим методом.

Наукові результати розроблення курсової роботи повинні висвітлювати отриманий результат дослідження, що має властивості наукової новизни. До елементів наукової новизни зараховують: наукове узагальнення та систематизацію досліджуваного матеріалу; визначення причинно-наслідкових зв'язків, чинників впливу, суттєвих чи базових елементів системи, функцій розвитку; розроблення категоріального апарату; типологію (класифікацію) елементів; визначення концептуальних рішень та шляхів вирішення проблеми; установлення принципів, чинників, передумов, типових рис; розроблення моделей, механізмів, принципів схем, програм; підготовку методик тощо

Основна частина роботи складається з розділів та підрозділів. Кожний розділ починають із нової сторінки.

У першому розділі розглядають загальні теоретичні підходи (визначення сутності ключових понять, класифікація відповідних об'єктів, тощо) до вирішення проблеми з використанням літературних джерел із досліджуваної тематики, на які обов'язково потрібно робити посилання. Доцільне порівняння різних точок зору, використання опублікованих статистичних даних із посиланням на джерела. Бажано ілюструвати текст графічним матеріалом: схемами, графіками, алгоритмами, діаграмами.

У другому розділі проводиться аналіз основних етапів процесу управління в обраній для дослідження галузі або складових елементів системи управління, залежно від обраної теми та підходу дослідження. Проводиться загальний опис проблем та протиріч, які існують у досліджуваній галузі на всіх економічних рівнях.

У третьому розділі необхідно навести методи та підходи щодо управління в межах обраного предмету і об'єкту дослідження, навести переваги та недоліки цих методів та умови їх застосування у загальному вигляді. Бажано навести певні практичні приклади щодо проблеми, яка розглядається в курсовій роботі, або більш детально розглянути окреме практичне питання відповідно до обраної теми. Необхідно також надати в загальному вигляді рекомендації, пропозиції щодо змін у діяльності сучасних підприємств на базі основних теоретичних положень і методичних підходів, що викладені у першому та другому розділах дослідження.

У процесі висвітлення теми курсової роботи необхідно стисло, але найбільш повно розкрити обране питання. Рекомендована тематика курсових робіт наведена в додатку Г.

При написанні курсової роботи здобувачі зобов'язані дотримуватися принципів академічної доброчесності згідно Кодексу академічної доброчесності ХНЕУ ім. С. Кузнеця <https://www.hneu.edu.ua/kodeks-akadem-dobrochesnosti/>

У **висновках** автором роботи стисло наводяться найбільш важливі теоретичні та практичні положення, які містять оцінку досягнутих результатів із точки зору відповідності меті та поставленим завданням.

Список використаних джерел слід розміщувати в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків. Якщо в роботі використовується інформація з інтернету, то потрібно вказувати не тільки назву сайту, а й назву статті або документу, на які посилається автор. Нормативні та законодавчі акти, інтернет-джерела не виокремлюються та розміщуються в алфавітному порядку разом з іншими літературними джерелами. Всі літературні джерела слід подавати мовою оригіналу. Спочатку подаються джерела українською, а потім – іншомовні джерела. **Російськомовні джерела не використовуються.** До списку літератури необхідно включити наукові статті, які опубліковані у журналах, що індексуються у наукових **базах Scopus та Web of Science.** Обов'язковим є посилання на наукові праці викладачів ХНЕУ ім. С. Кузнеця <https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2/Scopus.pdf>. Нумерація джерел у списку – наскрізна (див. додаток Д).

У посиланні необхідно точно вказати номери сторінок, на яких розміщено текст, ілюстрації, таблиці або формули з джерела, на яке дано посилання в курсовій роботі.

Посилання в тексті курсової роботи на джерела слід зазначати порядковим номером за переліком посилань, виділеним двома квадратними дужками, наприклад: "... у працях [10 – 13], ... таких поглядів дотримуються й інші автори [1 - 4], ... наведено визначення цього поняття [5, с. 12], ... визначає принципи державного управління [4, с. 9–11]".

Посилання на ілюстрації курсової роботи вказують порядковим номером ілюстрації, наприклад: рис. 1.2.

Посилання на формули у курсовій роботі вказують порядковим номером формули в дужках, наприклад: "... у формулі (2.1)".

На всі таблиці та рисунки курсової роботи повинні бути посилання в тексті, при цьому слова "таблиця" в тексті пишуть скорочено, наприклад: "... у табл. 1.2". У повторних посиланнях на таблиці та ілюстрації треба вказувати скорочено слово "дивись", наприклад: "див. табл. 1.3"

До **додатків** за необхідності доцільно вміщувати:
структурну модель предметної області дослідження;

таблицю з узагальненням визначень певного поняття відповідно до теми навчально-дослідної роботи;

таблиці допоміжних цифрових даних; допоміжні ілюстрації.

Кращі курсові роботи беруть участь у конкурсах наукових робіт, за рішенням яке приймається на засіданні кафедри. Обов'язковою умовою вивчення дисципліни є підготовка здобувачами тез та участь у конференції. За результатами проведення конференції у кожній групі здобувачів обираються найкращі доповідачі, які в подальшому беруть участь у Міжнародній конференції, в організації якої бере участь кафедра.

3. Правила оформлення курсової роботи

Мовою курсової роботи є державна мова або мова Європейського Союзу (англ.). Курсова робота має бути надрукована за допомогою комп'ютера з одного боку аркуша білого паперу формату А4 (210 x 297 мм).

Текст курсової роботи розміщують на сторінці, яку обмежують полями: лівим – 30 мм, правим – 10 мм, верхнім, нижнім – 20 мм.

Текст роботи друкують шрифтом Times New Roman, кеглем 14 з полуторним міжрядковим інтервалом. У процесі оформлення таблиць та рисунків використовують шрифт 12 розміру. Міжрядковий інтервал у таблиці – 1,1.

Роботу починають з титульного аркуша. За титульним аркушем розміщують послідовно: зміст курсової роботи, розділи роботи, висновки та пропозиції, список використаних джерел та додатки.

Нумерація сторінок має бути наскрізною, починаючи з титульного аркуша і до останньої сторінки, арабськими цифрами у верхньому правому кутку сторінки без крапки в кінці. На титульному аркуші та аркуші із змістом номери не проставляють.

Заголовки структурних частин проекту «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ», «ДОДАТКИ» друкують великими літерами по центру сторінки. Кожну структурну частину курсової роботи треба починати з нової сторінки.

Текст основної частини роботи розподіляють на розділи, підрозділи, пункти та підпункти згідно з планом. Розділи позначають

арабськими цифрами без знаку №. Номер розділу проставляють після слова «РОЗДІЛ» (рис. 3.1). Після номера крапку не ставлять. Потім із нового рядка великими літерами друкують заголовок розділу.

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку. У кінці номера підрозділу повинна стояти крапка, наприклад, «2.3.» (третій підрозділ другого розділу). Потім у тому ж рядку йде заголовок підрозділу (див. рис. 3.1).

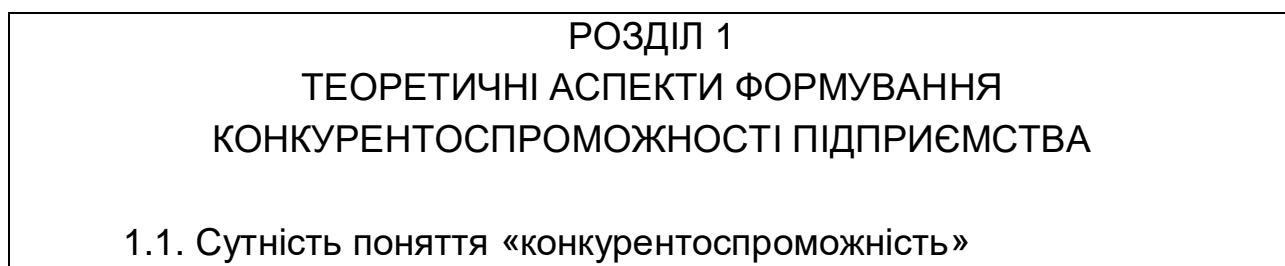

Рис. 3.1. Приклад оформлення назви розділу та параграфу у курсовій роботі

Ілюстрації позначають словом «Рис.» і нумерують послідовно в межах розділу, за винятком ілюстрацій, поданих у додатках. Номер ілюстрації повинен складатися з номера розділу і порядкового номера ілюстрації. Ілюстрація повинна мати назву, яку розміщують після номера ілюстрації з абзацного відступу, вирівнювання за шириною тексту.

Якщо на рисунку зображують діаграму, то кожна її вісь повинна мати назву або позначати розмірність.

Відстань між попереднім та наступним текстом та ілюстрацією повинна дорівнювати 1 рядку.

Таблиці нумерують послідовно (за винятком таблиць, поданих у додатках) у межах розділу. У правому верхньому куті над відповідним заголовком розміщують надпис «Таблиця» із зазначенням її номера.

Номер таблиці повинен складатися з номера розділу і порядкового номера таблиці, наприклад: «Таблиця 1.2» (друга таблиця першого розділу). Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею симетрично до тексту. Заголовки граф повинні починатися з великих літер, підзаголовки – з маленьких. Таблицю розміщують після першого згадування про неї в тексті.

У разі перенесення частини таблиці на інший аркуш (сторінку) пишуть слова «Продовження табл. ...» і вказують номер таблиці, наприклад «Продовження табл. 2.13», а роль шапки таблиці у цьому випадку відіграє цифровий порядок. Якщо таблиця поміщена на одній сторінці, тобто не переноситься на іншу, то рядок з нумерацією стовпчиків таблиці подавати не слід.

Формули (якщо їх більше однієї) нумерують у межах розділу. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули в розділі. Нумери формул пишуть біля правого поля аркуша на рівні відповідної формули в круглих дужках, наприклад: (3.1) (перша формула третього розділу). Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів треба подавати безпосередньо під формулою у тій послідовності, в якій вони подані у формулі. Значення кожного символу і числового коефіцієнта треба подавати з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова «де» без двокрапки.

Основні символи в формулі набираються 14 шрифтом, індекси – 12, а субіндекси – 10 шрифтом у редакторі формул. Вільними рядками відділяється від тексту та розшифровки умовних позначень лише сама формула.

4. Система оцінювання курсової роботи

Захист курсової роботи передбачений для перевірки знань здобувач та оцінювання правильності її виконання. Поточний контроль виконання здобувачем курсової роботи керівник здійснює у процесі консультацій, а підсумковий контроль – під час її захисту. Курсову роботу здобувач повинен захистити до початку екзаменаційної сесії.

Оформлену курсову роботу здають для перевірки керівнику (викладачеві), після цього проводять захист курсової роботи перед комісією. Курсову роботу здають на перевірку керівнику не пізніше, ніж за 2 тижні до встановленого дня захисту.

Текст курсової роботи, поданий здобувачем на кафедру, керівник перевіряє на додержання вимог, установлених у цих методичних рекомендаціях. У випадку невідповідності вимогам курсову роботу повертають здобувачу на доопрацювання (у випадку виявлення

порушення академічної доброчесності із попередженням). Доопрацьований текст здобувач повинен надати на кафедру не пізніше тижня до захисту.

Оцінка роботи містить формальний та змістовий критерії, а також критерій захисту курсової роботи:

до формальних критеріїв належать: дотримання термінів здачі завершеної роботи, правильність оформлення, грамотність структурування роботи, наявність посилань, наявність ілюстраційного матеріалу, використання сучасної літератури тощо. Оцінка за формальними критеріями не може перевищувати 40 балів зі 100 можливих;

до змістових критеріїв належать: актуальність теми, збалансованість розділів роботи, правильність формулювань цілей і завдань дослідження, відповідність змісту заявленої теми, ступінь самостійності, наявність елементів наукової новизни, практична цінність роботи, знання новітньої літератури тощо. Оцінка за змістовими критеріями не може перевищувати 50 балів зі 100 можливих;

до критеріїв оцінювання захисту роботи належать: вміння здобувача подати матеріал, його ораторське мистецтво, володіння термінологією в усному мовленні, вміння переконувати, відповіді на питання за темою роботи тощо. Оцінка за захист не може перевищувати 10 балів. Усі оцінки вносять в оцінювальний аркуш (табл. 3.1).

Таблиця 3.1

Структура оцінювання курсової роботи

Критерії оцінювання курсової роботи	Бали
Формальні:	40
якісне опрацювання завдання курсової роботи;	5
уміння шукати та використовувати необхідну літературу, у тому числі фундаментальні дослідження (підручники, монографії), періодичні видання;	10
оформлення роботи (відповідність технічним вимогам, наявність посилань, дотримання граматичних і стилістичних правил);	15
компонент своєчасності	10
Змістові:	50
актуальність теми та оригінальність виконання;	10
правильність і доречність використання методів та інформації;	10
практична значущість отриманих результатів;	10

логічність, вміння узагальнювати, робити висновки;	10
застосування сучасних технологій та програмного забезпечення;	5
самооцінка ступеня досягнення мети	5
Захист курсової роботи	10
Підсумковий рейтинговий бал з курсової роботи	100

Захист становить загальну бесіду за змістом роботи, дискусію з розглянутої проблеми, а також відповіді на питання членів комісії з метою визначення рівня теоретичних знань і практичних навичок здобувача, відповідності роботи висунутим до неї вимогам, а також доповнення й закріплення отриманих у результаті дослідження знань. Визначену оцінку записують на титульному аркуші роботи

Рекомендована література

Основна

1. Гуторов О.І. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посібник / О. І. Гуторов; Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва – Х.: ХНАУ, 2017. – 272 с.
2. Економічні дослідження (методологія, інструментарій, організація, апробація : навч. посібник / За ред А. А. Мазаракі. – 2-ге вид. Допов. – К. : КНТЕУ, 2011. – 296 с.
3. Методологія наукових досліджень [Текст] / Навчальний посібник Антонюк В.С., Полонський Л.Г., Аверченков В.І., Малахов Ю.А. Методологія наукових досліджень Навчальний посібник. – К.: НТУУ „КПІ”, 2015. – 274 с.

Додаткова

4. Грищенко І. М. Основи наукових досліджень : навч. посібник / І. М. Грищенко, О. М. Григоренко, В. А. Борисейко. – К. : КНТЕУ, 2001. – 186 с.
5. Єріна А. М. Методологія наукових досліджень / А. М. Єріна, В. Б. Захожай, Д. Л. Єрін. – Київ : Центр навчальної літератури, 2004. – 212 с.
6. Клименюк О. В. Методологія та методи наукового дослідження : навч. посібник / О. В. Клименюк. – К. : Міленіум. – 234 с.
7. Стеченко Д. М. Методологія наукових досліджень : підручник / Д. М. Стеченко. – К. : Знання, 2007. – 317 с.

8. Філіпенко А. С. Основи наукових досліджень. Конспект лекцій: Навчальний посібник / А. С. Філіпенко. – Київ : Академвидав, 2005. – 208 с.

9. Шейко В. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підручник / В. М. Шейко, Н. М. Кушнарєнко. – Київ : Знання, 2006. – 307 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

10. Електронні каталоги інформаційних ресурсів. – Режим доступу : <http://www.analitik.ru>

11. Інформаційно-пошукова система. – Режим доступу : <http://inpos.com.ua>

12. Пошукові служби Інтернет. – Режим доступу : <http://www.kinder.mksat.net/pages/libfindix/inetfind.htm>

13. Державна служба статистики України. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>

14. Посилання на курс на ПНС <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=8190>

Додатки

Додаток А

Приклад оформлення титульного аркуша курсової роботи

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

ФАКУЛЬТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ І МАРКЕТИНГУ

КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ, ЛОГІСТИКИ ТА ІННОВАЦІЙ

КУРСОВА РОБОТА:

«Основи науково-аналітичних досліджень»
на тему «ТЕМА»

Виконав: студент 3 курсу бакалаврату
групи 6.03.073.XXX.XX.X
спеціальності 073 «Менеджмент»
освітньо-професійної програми «Менеджмент»
_____ ПРИЗВИЩЕ Ім'я

Керівник: д.е.н., проф.(к.е.н., доц.) кафедри
менеджменту, логістики та інновацій
ХНЕУ ім. С. Кузнеця
_____ ПРИЗВИЩЕ Ім'я керівника

Кількість балів
за шкалою ХНЕУ ім. С. Кузнеця _____

Члени комісії _____ ПРИЗВИЩЕ Ім'я
_____ ПРИЗВИЩЕ Ім'я

Харків – 2024 рік

Приклад оформлення вступу

ВСТУП

Сучасний етап розвитку економіки України, а також особливості ринкової діяльності вітчизняних підприємств обумовлюють актуальність маркетингової складової у формуванні їхніх конкурентних переваг. Для реалізації ефективної маркетингової стратегії формування конкурентних переваг підприємству потрібен відповідний рівень розвитку управлінської системи, здатної забезпечити інтеграційні процеси всіх сфер його діяльності, спрямованих на задоволення потреб представників цільового ринку. Своєю чергою, досягнення взаємодії й узгодженості впроваджуваних заходів у кожній зі сфер діяльності має ґрунтуватися на системному управлінні. Як результат, управління маркетинговою діяльністю у внутрішніх процесах підприємства виступає координуючим початком, що формує й приводить у дію ресурси підприємства для досягнення його маркетингових та управлінських цілей.

Методологічні засади формування та маркетингового управління конкурентними перевагами знайшли своє відображення у працях багатьох відомих зарубіжних вчених-економістів: Ф. Котлера, Ж.-Ж. Ламбена, М. Портера, К. Макконелла, К. Штайльманна, Ю. Юданова, та ін. Проблеми формування конкурентних переваг та ключових факторів успіху як основи маркетингового управління стратегічним розвитком підприємства також висвітлені в працях відомих українських економістів: Л. Балабанової, А. Войчака, І. Должанського, Т. Загорної, О. Зозульова, Ю. Іванова, В. Кардаша, Н. Куденко, Т. Омеляненко, П. Орлова та ін. Методика використання збалансованої системи показників у його маркетинговій діяльності знайшла відображення в роботах М. Портера, К. Прахалада, Б. Трейсі, Ф. Вирсема, Н. Анді, А. Кріса, К. Майка, М. Кизима, А. А. Пилипенка, В. А. Зінченка, А. Пешка та ін.

Однак, незважаючи на це, слід зазначити недостатність теоретичного обґрунтування особливостей поєднання засобів маркетингового стратегічного аналізу та збалансованої системи показників як не лише загальнокорпоративної, а й маркетингової системи управління конкурентними перевагами підприємства, що на практиці

забезпечить їхню узгоджену взаємодію з метою посилення ринкових позицій вітчизняних промислових підприємств.

Актуальність зазначених проблем, їхня теоретична важливість, практична значущість для підвищення ефективності маркетингової діяльності промислових підприємств в умовах сучасного розвитку економіки обумовили вибір теми наукової роботи, постановку її мети і завдань, а також логіку дослідження.

Метою курсової роботи є узагальнення теоретичних положень, а також розроблення методичних рекомендацій щодо формування конкурентних переваг підприємств в умовах їхньої маркетингової діяльності.

Для досягнення поставленої мети курсової роботи було визначено такі завдання:

узагальнити теоретичні аспекти та еволюцію концепцій конкурентних переваг підприємства;

дослідити ключові методи ефективного позиціонування товарів підприємства;

узагальнити сучасну практику оцінювання конкурентоспроможності підприємств.

Об'єктом дослідження є процес формування конкурентних переваг підприємств у контексті маркетингової діяльності.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних положень і практичних інструментів маркетингового управління конкурентними перевагами підприємств легкої промисловості України.

Методичну основу дослідження склали праці провідних зарубіжних і вітчизняних науковців та фахівців із проблем економічної теорії, а також теорії менеджменту і маркетингу. Основні методи, які використовувалися в процесі вирішення поставлених завдань: теоретичного узагальнення, аналогії та абстрактно-логічний – у процесах узагальнення основних понять і категорій, що формують теоретичний базис дослідження.

Інформаційною базою дослідження стали вітчизняні та зарубіжні джерела наукової інформації (монографії, статті, збірники наукових праць, доповіді, тези, тематичні дослідження), матеріали Державної служби статистики України, періодичні видання та щорічники, звіти міжнародних організацій, асоціацій, експертні оцінки, а також результати власних досліджень автора, тематичні публікації в періодичній пресі, інформація мережі Internet.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в узагальненні теоретичних положень та розроблення методичних підходів щодо застосування маркетингу у формуванні конкурентних переваг підприємств легкої промисловості України.

Курсова робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел. Загальний обсяг роботи становить ___ сторінок друкованого тексту. Курсова робота містить __ таблиці на __ сторінках, __ рисунків. Список використаних джерел налічує __ найменувань.

Тематика курсових робіт

1. Формування стратегії розвитку підприємства.
2. Стратегічне планування на підприємстві.
3. Планування виробничо-господарської діяльності підприємства.
4. Формування системи планування та контролю на підприємстві.
5. Формування і розвиток виробничого потенціалу підприємства.
6. Планування виробничої активності в умовах обмежених ресурсів.
7. Удосконалення управління запасами підприємства на основі реорганізації бізнес-процесів.
8. Розроблення цінової політики підприємства на конкурентних ринках.
9. Управління ціновою політикою підприємства.
10. Управління витратами підприємства.
11. Управління витратами в системі контролінгу на підприємстві.
12. Управління якістю продукції в умовах ринкових відносин.
13. Формування дивідендної політики.
14. Управління процесами диверсифікації на підприємстві.
15. Підвищення адаптаційних можливостей підприємства за умов нестабільного зовнішнього середовища.
16. Проектування комплексної системи управління підприємством на основі реінжинірингу бізнес-процесів.
17. Управління змінами на підприємстві.
18. Удосконалення організаційної структури підприємства.
19. Формування ефективної організаційної структури управління виробництвом.
20. Розроблення програми реструктуризації підприємства.
21. Управління ризиком діяльності підприємства.
22. Управління економічною безпекою діяльності підприємства.

23. Формування системи антикризового управління діяльністю підприємства.
24. Розроблення та обґрунтування антикризової програми діяльності підприємства.
25. Вдосконалення технології ухвалення управлінських рішень на підприємстві.
26. Вдосконалення технології ухвалення управлінських рішень на підприємстві.
27. Управління інформаційними ресурсами на підприємстві.
28. Розроблення комунікаційної політики підприємства.
29. Управління ефективністю діяльності підприємства.
30. Контролінг як засіб підвищення ефективності виробництва.
31. Управління конкурентоспроможністю підприємства.
32. Управління конкурентоспроможністю продукції.
33. Формування стратегії досягнення конкурентних переваг підприємства.
34. Управління витратами підприємства для досягнення конкурентних переваг.
35. Розроблення стратегії підвищення конкурентоспроможності підприємства.
36. Управління інноваційною діяльністю підприємства.
37. Організаційно-економічне забезпечення інноваційного розвитку підприємства.
38. Організація і планування інноваційної діяльності підприємства.
39. Формування інноваційної політики підприємства.
40. Формування інноваційної стратегії підприємства.
41. Управління інноваційними стратегіями розвитку підприємства.
42. Управління інноваційними проектами на підприємстві: стан, проблеми, способи вдосконалення.
43. Формування бізнес-плану інноваційного проекту.
44. Бізнес-планування інноваційних проектів.

45. Оцінювання інноваційного потенціалу промислового підприємства.
46. Управління інноваційним потенціалом промислового підприємства.
47. Удосконалення управління інноваційним потенціалом для підвищення ступеня інвестиційної привабливості підприємства.
48. Організація освоєння нової продукції на підприємстві.
49. Формування стратегії формування інвестиційних ресурсів щодо інноваційної діяльності підприємства.
50. Стратегічне управління інвестуванням інноваційної діяльності промислових підприємств.
51. Управління інвестиційним забезпеченням інноваційної діяльності.
52. Управління інвестиційним забезпеченням інноваційного розвитку підприємства.
53. Оцінювання інвестиційної привабливості інноваційних програм промислових підприємств.
54. Управління залученням інвестицій в інноваційні процеси в умовах конкуренції.
55. Обґрунтування механізму залучення іноземних інвестицій для реалізації інновацій.
56. Управління інноваційними ризиками.
57. Інформаційне забезпечення інноваційної діяльності підприємства.
58. Матеріальне стимулювання інноваторів на підприємстві.
59. Оцінювання інноваційної діяльності підприємства.
60. Розроблення системи показників ефективності інноваційних проектів.
61. Стратегічне управління інвестиційною діяльністю промислових підприємств.
62. Стратегія інвестиційної діяльності підприємства.
63. Управління інвестиційним забезпеченням розвитку підприємства.

64. Формування інвестиційних стратегій промислових підприємств.
65. Бізнес-планування в інвестиційній діяльності промислових підприємств.
66. Управління інвестиційними проектами на підприємстві: стан, проблеми, способи вдосконалення.
67. Формування бізнес-плану інвестиційного проекту.
68. Обґрунтування доцільності впровадження інвестиційних проектів.
69. Оцінювання інвестиційної привабливості суб'єктів господарювання.
70. Управління інвестиційною привабливістю підприємства.
71. Формування й оцінювання інвестиційного іміджу промислових підприємств.
72. Управління інвестиційним потенціалом підприємства.
73. Управління сприйнятливістю промислових підприємств до інвестиційних пропозицій.
74. Стратегія формування інвестиційних ресурсів підприємства.
75. Управління формуванням фінансових планів інвестиційних проектів підприємств.
76. Управління фінансуванням інвестиційної діяльності підприємства.
77. Управління фінансовим забезпеченням інвестиційної діяльності підприємства.
78. Управління джерелами інвестиційного забезпечення підприємства та їхня оптимізація.
79. Оптимізація інвестиційної діяльності підприємства.
80. Управління грошовими потоками від інвестиційної діяльності підприємства.
81. Управління інвестиційними ризиками на підприємстві.
82. Управління економічними ризиками в процесі інвестиційної діяльності промислових підприємств.

83. Управління організаційними перетвореннями на промислових підприємствах у процесі інвестиційної діяльності.
84. Формування стратегій інформаційної взаємодії промислових підприємств із внутрішнім та зовнішнім середовищем у процесі інвестиційної діяльності.
85. Використання брендів у процесі стратегічного управління інвестиційною діяльністю промислових підприємств.
86. Формування стратегій PR-політики в інвестиційній діяльності промислових підприємств.
87. Моніторинг результатів управління інвестиційними процесами на промислових підприємствах.
88. Інвестиційна активність підприємства.
89. Визначення економічної ефективності інвестиційних проєктів.
90. Управління персоналом підприємства в умовах ринкової економіки.
91. Удосконалення системи управління персоналом підприємства.
92. Оцінювання та стимулювання праці персоналу підприємства.
93. Форми і методи оплати праці в сучасних умовах господарювання.
94. Удосконалення організації оплати праці.
95. Удосконалення системи оцінювання та мотивації персоналу.
96. Мотивація персоналу підприємства.
97. Мотивація діяльності колективів на підприємстві.

Приклади оформлення списку використаних джерел

Приклади	Однотомні видання
Один автор	<p>Близнюк Т. П. Вплив циклічності розвитку економіки на інноваційну діяльність підприємства : монографія / Т. П. Близнюк – Харків : ФОП Александрова К. М., 2008. – 352 с.</p> <p>Краснова М. В. Договори в екологічному праві України : навч. посіб. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ: Алерта, 2012. – 216 с.</p> <p>Кузніченко С. О. Закон України "Про правовий режим надзвичайного стану" : наук.-практ. комент. / С. О. Кузніченко ; Одес. держ. ун-т внутр. справ. – Харків : Право, 2015. – 164 с.</p> <p>Johnson L. K. Bombs, bugs, drugs and thugs: intelligence and America's quest for security / L. K. Johnson ; New York; London : New York University Press, 2000. – 326 p.</p>
два автори	<p>Ястремська О. М. Активізація інноваційної діяльності підприємств : монографія / О. М. Ястремська, Г. В. Демченко. – Харків : ФОП Лібуркіна Л. М., 2018. – 232 с.</p> <p>Петришина М. О. Міжнародно-правові стандарти у сфері місцевого самоврядування: наук. доп. / М. О. Петришина, О. А. Петришин ; Нац. акад. прав. наук України, НДІ держ. будва та місц. самоврядування. Харків: Право, 2016. – 44 с. – (Серія "Наукові доповіді")</p>
три автори	<p>Ястремська О.М., Куліков О.П., Тутова А.С. Стимулювання діяльності менеджерів стратегічного рівня управління підприємствами : монографія. – Харків : ФОП Лібуркіна Л.М., 2023. – 324 с. Укр. мова</p> <p>Helfer M. E. The battered child / M. E. Helfer, R. S. Kempe, R. D.. Krugman ; 5th ed. Chicago, IL : University of Chicago Press, 1997. – 700 p.</p>
чотири і більше авторів	<p>Управління життєдіяльністю підприємств промисловості : моно-графія / О. М. Ястремська, Г. В. Верещагіна, О. В. Авраменко та ін. ; за заг. ред. докт. екон. наук, професора Ястремської О. М., канд. екон. наук, доцента Верещагіної Г. В. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2014. – 432 с.</p> <p>Коллективні політичні права і свободи людини та громадянина в Україні: проблеми теорії та практики : монографія / Є. І. Григоренко та ін. ; Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. Харків: [б. в.], 2013. – 352 с.</p> <p>The mutual fund industry: Competition and investor welfare / R. G. Hubbard et. al. – New York, NY : Columbia University Press, 2010. – 256 p.</p>
Автор(и) та редактор(и) /	<p>Петрик О. І. Шлях до цінової стабільності: світовий досвід і перспективи для України : монографія / відп. ред. В. М. Геець. Київ: УБС НБУ, 2008. – 369 с.</p>

упорядник(и)	Plath S. The unabridged journals / S. Plath; ed. K. V. Kukil. New York, NY : Anchor, 2000. – 680 p.
Автор(и) та перекладач (i)	Прахалад К. К. Майбутнє конкуренції / К.К. Прахалад, В. Рамасвами [переклад з англ.] К.: Вид-во Олексія Капусти. 2005. – 241 с.
Без автора	Галузева економічна політика держави: проблеми правового забезпечення : колект. моногр. / за наук. ред. Д. В. Задихайла. Харків: Юрайт, 2013. – 520 с. (Серія : "Наукові праці кафедри господарського права Національного університету "Юридична академія України імені Ярослава Мудрого" ; т. 1). Конституція України: наук.-практ. комент. / редкол. : В. Я. Тацій (голова) та ін. 2-ге вид., переробл. і допов. Харків : Право, 2012. – 1128 с.
Розділ книги	Salun M. The perspectives for Latvian-Ukrainian economic cooperation / M. Salun, K. Zaslavska // Mechanisms of interaction between competitiveness and innovation in modern international economic relations: collective monograph: in 4 Vol. / edited by M. Bezpartochnyi; ISMA University. – Riga: «Landmark» SIA, 2017. - Vol. 3. – P. 101–109. Москаленко Н.О. Вклад HR-менеджменту в управлінні талантами / Н. О. Москаленко // Генеза менеджменту: системи, процеси, проекти: колективна монографія / под ред. Проф. В.Г. Алькеми – Київ : Університет «КРОК», 2023. – Розд. 1.4. – С. 41–72.
автореферати дисертацій	Максімова М. В. Формування системи фінансового контролінгу банківської діяльності. – На правах рукопису : дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 08.00.08 «Гроші, фінанси і кредит» / М. В. Максімова. – Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця, Харків, 2014. - 20 с. Попов О. В. Організація маркетингової діяльності підприємств машинобудівного кластеру: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : спец. 08.00.04 "Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)" / О. В. Попов; Харківський національний економічний університет. – Х., 2014. – 20 с.
стаття з періодичного видання	Avramenko O. V. Foresight-technology in the system of logistics management of the enterprise / O. V. Avramenko // Науковий вісник Херсонського держ. ун-ту. Серія «Економічні науки». – Херсон : ВД «Гельветика», 2019. – Вип. 33. – С.67–72. Коюда В. О. Теоретично-прикладні аспекти формування іміджу вищого навчального закладу / В. О. Коюда, М. І. Пасько // Проблеми економіки. – 2018. – № 3. – С. 113–121.

Зміст

Вступ.....	3
1. Загальні положення.....	5
2. Структура, зміст і обсяг курсової роботи.....	6
3. Правила оформлення курсової роботи.....	10
4. Система оцінювання успішності навчання.....	12
Рекомендована література.....	14
Основна.....	14
Додаткова.....	14
Інформаційні ресурси.....	15
Додатки.....	16

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

ОСНОВИ НАУКОВО-АНАЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

**Методичні рекомендації
до виконання курсової роботи
для здобувачів вищої освіти спеціальності 073 Менеджмент
освітньої програми «Менеджмент організації і
адміністрування» першого (бакалаврського) рівня**

Самостійне електронне текстове мережеве видання

Укладачі Мартиненко Марина Вікторівна
Литовченко Ірина Володимирівна

Відповідальний за видання *О. М. Ястремська*

Редактор *В. О. Дмитрієва*
Коректор *Н. В. Завгородня*

План 2024 р. Поз. № 152 ЕВ. Обсяг 30 с.

Видавець і виготовлювач – ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 61166, м. Харків, просп.
Науки, 9-А

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру
ДК № 4853 від 20.02.2015 р.